

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 288

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7706/22.7.2025 Ερώτηση με θέμα:
«Αγανακτισμένοι δηλώνουν οι κάτοικοι και οι επαγγελματίες της Παλιάς Πόλης των Χανίων»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7706/22.7.2025 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κυριάκου Βελόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στα Χανιά, το Υπουργείο Πολιτισμού ακολουθεί μια ολοκληρωμένη πολιτιστική στρατηγική αναδεικνύοντας τη μοναδική πολιτιστική, αρχιτεκτονική και ιστορική τους κληρονομιά. Αξιοποιώντας όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία, υλοποιεί έργα για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων, ως τοπόσημα της ίδιας της πόλης, αλλά και για την απόδοσή τους στους κατοίκους των Χανίων και τους επισκέπτες.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην αποκατάσταση του επιπρομαχώνα Lando ή Αγ. Δημητρίου, το Υπουργείο Πολιτισμού έχει ήδη υποβάλει προς ένταξη στο ΠΕΠ «Κρήτη 2021-2027» την Πράξη «Στερεωτικές και αναστηλωτικές εργασίες στον επιπρομαχώνα Αγίου Δημητρίου των ενετικών οχυρώσεων της παλιάς πόλης Χανίων», προϋπολογισμού 2.000.000,00 €. Το έργο περιλαμβάνει την αποκατάσταση και ανάδειξη ενός σημαντικού τμήματος των βενετσιάνικων οχυρώσεων, και η υλοποίησή του αποτελεί αναγκαία παρέμβαση για λόγους ασφάλειας των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής, καθώς χωροθετείται στον πυρήνα της παλιάς πόλης Χανίων, σε άμεση εγγύτητα με κατοικίες, καταστήματα και κυρίως το 2ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων. Επισημαίνεται ότι, για την αντιμετώπιση των καταρρεύσεων που σημειώθηκαν το 2017 και 2019, έχουν ήδη υλοποιηθεί, από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΠΟ, το 2019, άμεσα μέτρα προστασίας του μνημείου για την αποφυγή της περαιτέρω φθοράς του και για την προστασία των διερχομένων.

Αναφορικά με το ερώτημα για τη Δυτική Τάφρο, οι εργασίες ανάπλασης ολοκληρώθηκαν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων, το 2022, μέσω της Πράξης «Ανάπλαση Δυτικής Τάφρου Ενετικών Οχυρώσεων Χανίων - Α΄ Φάση», με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ «Κρήτη 2021-2027» και προϋπολογισμό 399.979,00 €. Παραδόθηκε στο κοινό διαμορφωμένο το βόρειο τμήμα της δυτικής τάφρου, με την απαραίτητη υποδομή και τις εγκαταστάσεις για τη δημιουργία χώρου περιπάτου για πεζούς, ποδηλάτες και ΑμεΑ. Ο χώρος της τάφρου φωτίζεται σημειακά με προβολικό

σύστημα φωτισμού, αναρτημένο στις υφιστάμενες δημοτικές υποδομές της οδού Πειραιώς.

Επιπλέον, το 2021 ολοκληρώθηκε, η αποκατάσταση του Δυτικού Ευθύγραμμου Τμήματος (CORTINA) των Ενετικών Τειχών της Παλαιάς Πόλης των Χανίων, με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ «Κρήτη 2021-2027», με προϋπολογισμό 200.000,00 € και φορέα υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων. Το πολύ σημαντικό αυτό τμήμα των οχυρώσεων, στερεώθηκε και αποκαταστάθηκε στατικά και μορφολογικά και αποδόθηκε, αναστηλωμένο και ασφαλές, στους κατοίκους και τους πολυάριθμους επισκέπτες της παλαιάς πόλης των Χανίων.

Στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027, το ΥΠΠΟ έχει αναλάβει την υποβολή και υλοποίηση σειράς έργων, στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Στρατηγικής ΒΑΑ Χανίων, με τίτλο «Δράσεις Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Δήμου Χανίων- Αναζωογόνηση του αστικού κέντρου των Χανίων με όρους αειφορίας και κοινωνικής συνοχής»:

- Τον Ιούνιο 2025, υποβλήθηκε η Πράξη «Στερέωση, αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό του επιθαλάσσιου προμαχώνα Mosenigo των ενετικών οχυρώσεων της παλαιάς πόλης Χανίων», με προϋπολογισμό 1.413.000€ και φορείς υλοποίησης την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων. Η στερέωση, αποκατάσταση και προστασία από τον κυματισμό θα συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάδειξη του μνημείου καθώς και στην άμεση προσβασιμότητα και ασφαλή επισκεψιμότητά του από το κοινό.

- Σε συνεργασία με τον Δήμο Χανίων έχουν ωριμάσει οι μελέτες και υποβλήθηκε από τον Δήμο Χανίων η Πράξη «Διαμόρφωση ανατολικών τειχών παλαιάς πόλης Χανίων για την λειτουργία και οργάνωσή τους ως κοινόχρηστου χώρου και χώρου καταφυγής μετά από σεισμό», συνολικού προϋπολογισμού 7.138.172€. Το Υπουργείο Πολιτισμού, δια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, θα υλοποιήσει διακριτό υπόεργο, με προϋπολογισμό 291.700€.

- Επιπλέον, το Υπουργείο Πολιτισμού, σε αгаστή συνεργασία με το Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης, έχει ωριμάσει τις μελέτες για την αποκατάσταση των Ενετικών Νεωρίων Χανίων και έχει ήδη ενταχθεί η Πράξη «Αποκατάσταση, ανάδειξη και απόδοση χρήσεων στο συγκρότημα των 7 ενετικών νεωρίων στην Παλαιά Πόλη Χανίων», στο Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021-2027» της Δράσης «ΔΙΑΤΗΡΩ», με προϋπολογισμό 20.711.095€. Το έργο υλοποιείται από τον Δήμο Χανίων, με διακριτό υπόεργο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης που υπεγράφη στις 27.6.2025 μεταξύ Υπουργείου Πολιτισμού, Περιφέρειας Κρήτης και Δήμου Χανίων. Με την ολοκλήρωση του έργου, το αποκατεστημένο πλέον μνημειακό σύνολο των νεωρίων θα επανασυνδεθεί τόσο με τη θάλασσα, με την οποία αναγεννιέται η οργανική του σχέση, όσο και με το πυκνό αστικό περιβάλλον της σύγχρονης πόλης.

Επίσης, το Υπουργείο Πολιτισμού, σε συνεργασία με τον Δήμο Χανίων και την Περιφέρεια Κρήτης, δρομολογεί, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης, το έργο «Επιστημονική διερεύνηση και τεκμηρίωση των εργασιών για την αποκατάσταση του νότιο-δυτικού τμήματος των ενετικών οχυρώσεων παλαιάς πόλης Χανίων και την ανάδειξη-ενοποίηση δυτικής και νότιας τάφρου», με στόχους τη διατήρηση και την ανάδειξη του μνημειακού χαρακτήρα των τάφρων και του τείχους, με την προβολή της αρχικής τους λειτουργίας και σημασίας, σε συνάρτηση με τη σύγχρονη αστική ζωή, την εγγύτητα στη θάλασσα και τη σύνδεση με τους δημόσιους χώρους περιπάτου.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι το Υπουργείο Πολιτισμού έχει προκρίνει και έχει θέσει ως προτεραιότητα την προστασία και τη ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς στην παλιά πόλη των Χανίων, με την αποκατάσταση πολιτιστικών δομών, καθώς και την απόδοση δημόσιων χώρων όπου το πολιτιστικό απόθεμα, το φυσικό περιβάλλον και το αστικό τοπίο συνυπάρχουν αρμονικά. Τα μεγάλης κλίμακας αυτά έργα μεταμορφώνουν

την παλιά πόλη των Χανίων και συμβάλουν στη διαρκή αναβάθμιση της καθημερινής ζωής των κατοίκων.

Τα λοιπά ζητήματα που θέτει ο κ. Βουλευτής, εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΒΜΑ
5. ΔΑΒΜΜ
6. ΕΦΑ Χανίων
7. ΕΔΕΠΟΛ